

**TÜSİAD - KOÇ ÜNİVERSİTESİ EKONOMİK ARAŞTIRMA FORUMU (EAF) “TÜRKİYE’NİN VERİMLİLİK RAPORU”
TANITIM TOPLANTISI KONUŞMASI
ORHAN TURAN – TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI
2 Mayıs 2023**

Değerli konuklar,

TÜSİAD - Koç Üniversitesi iş birliğinde kurulan Ekonomik Araştırmalar Forumu’muzun düzenlediği “Türkiye Ekonomisinde Verimlilik” konferansımıza hoş geldiniz. TÜSİAD Yönetim Kurulu adına sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ekonomi alanında prestijli çalışmalar üreten Forumu’muz, bu defa çok kıymetli bilim insanlarımız Sayın Ufuk Akçığit, Sayın Sina Ateş, Sayın Emrehan Aktuğ ve Sayın Seyit Clasun ile birlikte Türkiye’nin önemli sorunlarından bir tanesi olan, verimlilik üzerine önemli bir rapor hazırladı. Bugün Sayın Akçığit bu raporun bulgularını bizlerle paylaşacaklar. Verinin ve bu verinin doğru kullanımının fark yarattığı günümüz dünyasında, raporda elde edilen çıktıların problemlerimizi doğru ölçülemeye ve Türkiye ekonomisine ilişkin politika tasarımlarına katkı sağlamasını temenni ediyorum.

Değerli konuklar,

“Yeni Bir Anlayışla Geleceği İnşa” başlıklı raporumuzda insanımızın, kalkınmanın hem öznesi hem de hedefi olduğunu vurgulamıştık. Geleceğin Türkiye’sinin en önemli özelliği, temelde verimlilik anlayışına dayalı ve insan merkezli kalkınma olmalı. Bu konuda toplum olarak öncelikle ortak bir anlayışa varmalıyız. İnsanlarımızın refah ve mutluluğunu yükseltmeden belki bazı dönemler yüksek iktisadi büyümeler görebiliriz fakat, ekonomik kalkınmaya erişemeyiz.

Kalkınmak için de öncelikle sağlıklı ve sürdürülebilir bir büyüme ortamına ihtiyacımız var. Bu sürece erişebilmemiz için ilk atmamız gereken adım, öncelikle enflasyonu düşürmek. Fiyat istikrarına erişmeden dengeli bir büyümeye geçmenin imkanının olmadığını her konuşmamda ısrarla tekrar ediyorum.

Bu açıdan Merkez Bankası’nın kurumsal bağımsızlığı ve iktisadi politikaların tutarlılığı makroekonomik istikrar açısından azami öneme sahip. Fakat bu koşullar da istikrarlı bir ekonomi için yeterli değil. Özellikle yirmi birinci yüzyılın ikinci çeyreğine doğru ilerlediğimiz bu dönemde, teknolojideki gelişmeleri dikkate aldığımızda, meselemiz sadece üretim yapmak da değil, ileri teknoloji ürün ve hizmetlere yönelmek ve daha fazla katma değer üretmektir. Nitekim geçtiğimiz günlerde TÜSİAD-TÜBİSAD işbirliğiyle yayımladığımız “Türkiye’nin 2. Yüzyılında Yüksek Teknoloji için Eylem Çağrısı” adlı raporumuzda da bu konuya dikkat çektiğimiz. Sermaye artışı ile belli bir üretim seviyesine erişebilirsiniz. Fakat verimlilik artışı olmadan sürdürülebilir bir katma değer yaratamaz ve emsallerinizden geride kalırsınız.

Türkiye'nin uzun yıllar neden iktisadi anlamda atılım yapamadığına daha dikkatli bakmalı ve sorunu anlamalıyız. Üretimde sadece sermaye artışının yeterli olmadığını, bir o kadar bu sermayenin nasıl kullanıldığını, yani verimlilik artışıyla sürdürülebilir bir sistem kurmamız gerektiğini görmeliyiz. Bugün dünya ticaretine baktığımızda, yüksek teknoloji ürün ve hizmetlerin payı artarken, düşük ücret, düşük beceri, düşük teknoloji ile üretilenlerin payı azalıyor. Öncelikle beşeri sermayemizi yükseltmemiz gerekiyor. Ülkemizin inovasyon potansiyelini artırmamız gerekiyor. Bunlar da istikrarlı ve tutarlı iktisadi politikalar gerektiren uzun soluklu süreçler. Oysaki bugünün Türkiye'sinde bırakın nitelikli insan gücünü geliştirip yaymayı, beyin göçü ile karşı karşıyayız. Bir örnek vereyim; Türkiye'nin yüksek teknoloji ürün ihracatının payı 2013'ten bu yana %3 seviyelerini aşamıyor. Ekonominin bir dönüşüme ihtiyacı var. Tarımdan sanayiye, inşaattan hizmetlere tüm sektörleri ilgilendiren bu dönüşüm için eğitimden bilim ve teknolojiye, istihdamdan altyapıya, iş ve yatırım ortamından hukuki zemine bir dizi alanda çok sayıda reform yapılması ve bu alanlarda verimlilik artışına ihtiyaç var.

Sağlıklı finansmana erişimi, kayıtlı çalışmayı, verimlilik artışını, adil rekabet koşullarının iyileştirilmesini, piyasa engellerinin kaldırılmasını, ihtiyaç duyulan nitelikli işgücünün geliştirilmesini teşvik etmemiz gerekiyor.

Değerli konuklar,

Sözü daha fazla uzatmadan Türkiye ekonomisinde verimlilik konusunda sözü panelistlerimize bırakmak istiyorum, çıktılarını ve yorumlarını ilgiyle takip edeceğiz. Bugün bizlere katıldığınız için teşekkür ediyor, hepimizi tekrar saygı ve sevgiyle selamlıyorum.